

**О.М. Балакірева,**  
канд. соціол. наук

**О.М. Balakireva,**  
Candidate of Sociol. Sci.

## ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА: 1996 – 1999 – 2006 рр.

*За результатами трьох національних репрезентативних опитувань дорослого населення України, проведених Центром "Соціальний моніторинг" та Українським інститутом соціальних досліджень ім. О. Яременка з метою вивчення системи ціннісних орієнтацій населення в межах міжнародних досліджень World Values Survey (1996, 2006 рр.) та European Values Survey (1999 р.)<sup>1</sup>.*

**Abstract.** The author presents the comparative results of studies of the system of value-involved orientations of the population in the frame of the international studies "World Values Survey" (1996, 2006) and "European Values Survey" (1999).

В Україні навіть серед фахівців маловідомими є міжнародні порівняльні дослідження цінностей: European Values Study (Європейське дослідження цінностей, далі по тексті – EVS, або дослідницький проект "Європейські цінності") [[www.europeanvalues.nl](http://www.europeanvalues.nl)] та World Values Survey (Світове дослідження цінностей, далі по тексті – WVS, або дослідження "Світові цінності") [[www.worldvaluessurvey.org](http://www.worldvaluessurvey.org)]. Ці обидва проекти є широко масштабними, крос-національними, лонгітюдними дослідницькими програмами стосовно базових людських цінностей, були ініційовані наприкінці 70-х рр. минулого сторіччя дослідницькою групою EVSSG (European Values Systems Study Group). Ідея була в тому, щоб зрозуміти, які моральні та соціальні цінності лежать в основі європейських соціальних і політичних інститутів та діючих урядів. Ставилися такі запитання, як: Чи поділяють європейці спільні цінності? Чи змінюють цінності в Європі і якщо так, то в якому напрямі? Чи християнські цінності продовжують виступати визначальними для життя та культури мешканців Європи? Чи є послідовна значуща альтер-

<sup>1</sup> Інформація про опитування:

"Ціннісні орієнтації населення – 1996", вибіркова сукупність 2811 респондентів від 18 років та старші, проведене у вересні – жовтні 1996 р. як складова проекту "Світове дослідження цінностей" (World Values survey), керівник – Р. Інглегарт, керівник в Україні – О. Балакірева);

"Ціннісні орієнтації населення – 1999", вибіркова сукупність 1200 респондентів, проведене у грудні 1999 як складова Європейського дослідження цінностей ("The European Values Survey", керівник – Л. Халман, керівник в Україні – О. Балакірева);

"Ціннісні орієнтації населення – 2006", вибіркова сукупність 2032 респондентів від 18 років та старші, проведене в грудні 2006 р. як складова проекту "Світове дослідження цінностей" (World Values survey", керівник – Р. Інглегарт, керівник в Україні – О. Балакірева).

нативна до християнства система? Для відповіді на ці та низку інших запитань у 1981 р. було проведено опитування в 10 країнах – членах Європейського Союзу. Дослідницький проект викликав інтерес у Північній Європі, Північній та Південній Америці, на Близькому та Далекому Сході, в Австралії та Південній Африці, де також було організовано групи, які проводили опитування за такою самою анкетною. Як наслідок, було сформовано унікальну базу даних, яка надавала можливість порівняльного аналізу даних з 26 країн світу. З метою подальшого дослідження змін у цінностях у 1990–1991 рр. були успішно проведені опитування в межах EVS, у 1995–1996 рр. в межах WVS та в 1999–2000 рр. – в межах EVS. База даних опитування 1990–2000 рр. включає національні бази даних 33 країн. Об'єднану базу даних та всю документацію дослідження було підготовлено та поширено на CD-Rom серед дослідників країн-учасниць. Кожна нова хвиля опитування охоплювала все більше і більше країн-учасниць. Кожна нова хвиля дослідження суттєво збагачувала можливості аналізу, сприяла розвиткові теоретичних підходів, ставила нові проблеми, нові питання. Завдяки співпраці дослідників WVS та EVS було підготовлено Атлас європейських цінностей [The Atlas of European Values / edited by Loek Halman, Ruud Luijckx, and Marga van Zundert, Tilburg University, the Netherlands (2005)], в якому представлені результати опитувань 1999–2002 рр. із 44 країн, серед яких 10 країн колишнього Радянського Союзу: Азербайджан, Білорусь, Вірменія, Грузія, Естонія, Латвія, Литва, Молдова, Росія та Україна. Україна увійшла до складу країн – учасниць опитування щодо цінностей у 1996 р. і на сьогодні має три хвилі опитування (національні репрезентативні опитування дорослого населення від 18 років і старше). Результати чергової хвилі (опитування проводиться саме тепер) будуть доступні вже до кінця 2008 р.

Аналіз трансформації ціннісних орієнтацій за роки незалежності є важливими для усвідомлення наявної ситуації в українському суспільстві, побудови прогностичних сценаріїв, визначення орієнтирів формування культури, духовності, інноваційного потенціалу нового покоління, інформаційно-освітніх програм тощо. Система цінностей є важливою і для виховання нових поколінь, і для розвитку особистості, і з точки зору формування конкурентоспроможної робочої сили, і для напрацювання морально-етичних засад менеджерів, окремих підприємств, територіальних громад, і для розвитку демократії та громадянського суспільства. Мета цієї публікації – ввести в науковий обіг результати перших трьох хвиль опитування щодо цінностей в українському суспільстві.

Наведені лише ті дані, які є порівняльними у динаміці. Дані подано у вигляді таблиць відсотків серед усіх опитаних. Запитання в анкетах кожної хвилі опитування були розташовані в різному порядку. Тут вони згруповані за умовними тематичними блоками.

## Загальні цінності

Скажіть, будь-ласка, наскільки важливо для Вас те, що я зараз назву?, %

		2006	1999	1996
Сім'я	Дуже важливо	91	82	86
	Скоріше, важливо	8	14	11
	Скоріше, не важливо	1	3	1
	Зовсім не важливо	0	1	1
	<i>Важко відповісти</i>	-	0	1
Друзі, знайомі	Дуже важливо	41	39	34
	Скоріше, важливо	47	48	53
	Скоріше, не важливо	10	11	9
	Зовсім не важливо	2	2	2
	<i>Важко відповісти</i>	-	1	3
Вільний час	Дуже важливо	30	24	25
	Скоріше, важливо	49	41	44
	Скоріше, не важливо	17	24	20
	Зовсім не важливо	4	6	6
	<i>Важко відповісти</i>	-	4	5
Політика	Дуже важливо	9	11	6
	Скоріше, важливо	28	26	22
	Скоріше, не важливо	40	36	39
	Зовсім не важливо	23	23	27
	<i>Важко відповісти</i>	-	4	6
Робота	Дуже важливо	44	60	47
	Скоріше, важливо	33	21	36
	Скоріше, не важливо	13	9	8
	Зовсім не важливо	9	7	4
	<i>Важко відповісти</i>	1	2	5
Релігія	Дуже важливо	20	20	19
	Скоріше, важливо	36	31	30
	Скоріше, не важливо	28	27	24
	Зовсім не важливо	14	16	18
	<i>Важко відповісти</i>	2	6	9
Відвідування вечірок, танців, дискотек, кафе	Дуже важливо	5	4	4
	Скоріше, важливо	17	15	13
	Скоріше, не важливо	32	27	28
	Зовсім не важливо	44	48	47
	<i>Важко відповісти</i>	2	6	8
Хобі, займатися своїм улюбленим захопленням	Дуже важливо	18	20	15
	Скоріше, важливо	44	39	36
	Скоріше, не важливо	20	19	19
	Зовсім не важливо	17	17	21
	<i>Важко відповісти</i>	1	5	9
Мати власний бізнес	Дуже важливо	20	16	13
	Скоріше, важливо	24	22	21
	Скоріше, не важливо	28	19	20
	Зовсім не важливо	27	32	31
	<i>Важко відповісти</i>	1	11	15

## Суспільний розвиток

Люди іноді говорять про цілі, які країна має ставити перед собою на наступні 10 років. У пропонованому переліку названо деякі завдання, які країна висуває на перший план. Скажіть, яке з них, на Ваш погляд, є найпріоритетнішим? А що з наведеного наступне за важливістю?, %

	2006			1996		
	1-й вибір	2-й вибір	Разом	1-й вибір	2-й вибір	Разом
Високий рівень економічного розвитку	80	12	92	74	12	86
Забезпечення надійної обороноздатності країни	5	21	26	6	23	29
Створення умов, щоб люди мали більше можливостей вирішувати, що повинно робитися у них на роботі, за місцем проживання тощо	11	43	54	11	36	47
Намагатися зробити наші міста і села гарнішими	4	24	28	5	20	25
<i>Важко відповісти</i>	-	-	-	4	9	13

Скажіть, що з перерахованого для Вас найбільш важливе?  
А що з наведеного наступне за важливістю?, %

	2006			1999			1996		
	1-й вибір	2-й вибір	Разом	1-й вибір	2-й вибір	Разом	1-й вибір	2-й вибір	Разом
Підтримувати порядок у країні	41	30	71	53	25	78	58	23	81
Надання народові можливості більше впливати на прийняття урядом важливих рішень	19	24	43	21	22	43	14	21	35
Боротьба із зростанням цін	37	35	72	21	36	57	23	42	65
Захист свободи слова	3	11	14	2	9	11	2	8	10
<i>Важко відповісти</i>	-	-	-	3	8	11	3	6	9

Ось інший список. Що з перерахованого, на Вашу думку, найважливіше?  
А що з наведеного наступне за важливістю?, %

	2006			1996		
	1-й вибір	2-й вибір	Разом	1-й вибір	2-й вибір	Разом
Стабільна економіка	73	14	87	67	17	84
Перехід до суспільства, в якому цінується людська особистість	14	28	42	13	23	36
Перехід до більш гуманного суспільства, в якому ідеї цінуються більше, ніж гроші	4	21	25	2	9	11
Боротьба зі злочинністю	9	37	46	15	46	61
<i>Важко відповісти</i>	-	-	-	3	5	8

**Я зачитаю Вам деякі твердження про зміни, які можуть статися в найближчому майбутньому в нашому способі життя. Скажіть, будь-ласка, по кожному з них, якщо це трапиться, – це було б добре чи погано або не мало б значення?, %**

	2006	1996
<b>Зменшення важливості роботи в нашому житті</b>		
Добре	33	18
Погано	52	50
<i>Не має значення, важко відповісти</i>	15	32
<b>Більша увага розвитку техніки</b>		
Добре	72	63
Погано	10	4
<i>Не має значення, важко відповісти</i>	18	33
<b>Більше поваги до влади</b>		
Добре	46	51
Погано	13	4
<i>Не має значення, важко відповісти</i>	41	45
<b>Більше значення матиме сімейне життя</b>		
Добре	91	81
Погано	3	2
<i>Не має значення, важко відповісти</i>	6	17

**Я зараз перерахую деякі типи політичних систем, а Ви дайте відповідь, будь ласка, наскільки, на Ваш погляд, вони підходять для нашої країни. Для кожної з них укажіть, чи є вона дуже доброю; скоріше, доброю; скоріше, поганою або дуже поганою системою для управління нашою країною.**

	2006	1999	1996
<b>Сильний лідер, якого не обмежують ні парламент, ні вибори</b>			
Дуже добра	39	20	16
Скоріше, добра	33	28	23
Скоріше, погана	27	23	23
Дуже погана	9	9	9
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	1	20	29
<b>Не уряд, а незалежні експерти приймають рішення залежно від того, що вони вважають найкращим для країни</b>			
Дуже добра	11	7	7
Скоріше, добра	36	27	31
Скоріше, погана	39	24	18
Дуже погана	13	10	5
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	1	32	39
<b>Правління військових</b>			
Дуже добра	4	3	2
Скоріше, добра	14	8	7
Скоріше, погана	46	31	29
Дуже погана	36	38	36
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	0	20	26

# МОНІТОРІНГ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ

Демократична політична система			
Дуже добра	40	17	14
Скоріше, добра	43	47	41
Скоріше, погана	12	8	10
Дуже погана	4	4	4
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	<i>1</i>	<i>24</i>	<i>31</i>

**Як Ви вважаєте, у найближчому майбутньому розвиток науки принесе користь чи шкоду людству?**

	2006	1996
Принесе користь	40	50
Принесе шкоду	10	11
Принесе і те, і інше	50	30
<i>Важко відповісти</i>	-	9

**Хотілося б узнати Вашу думку з ряду різних питань. У кожній парі тверджень "1" означає, що Ви повністю згодні з наведеним твердженням, а "10" – Ви повністю згодні з твердженням протилежного змісту. Ви також можете обрати будь-яке число між ними. Як Ви визначили б Вашу точку зору на пропонуваній 10-бальній шкалі?**

	2006		1999		1996	
1 - Різниця в доходах не повинна бути дуже великою	5	15	7	19	6	18
2	2		3		2	
3	4		4		5	
4	4		5		5	
5	7	13	10	14	15	23
6	6		4		8	
7	9	72	4	64	9	50
8	17		10		11	
9	12		12		7	
10 - Той, хто більше працює, повинен отримувати більше	34		38		23	
<i>Важко відповісти</i>	-	-	3	3	9	9
1 - Частка приватної власності у бізнесі та виробництві повинна бути збільшена	6	23	11	31	10	29
2	3		6		5	
3	7		7		8	
4	7		7		6	
5	20	29	17	24	18	26
6	9		7		8	
7	11	48	4	32	5	38
8	12		8		9	
9	9		6		6	
10 - Частка державної власності в бізнесі та виробництві повинна бути збільшена	16		14		18	
<i>Важко відповісти</i>	-	-	13	13	7	7

1 - Держава повинна нести більше відповідальності за те, щоб усі громадяни були забезпечені	29	61	20	46	34	65
2	12		7		11	
3	12		11		12	
4	8		8		8	
5	13	20	6	21	13	17
6	7		15		4	
7	8	19	8	31	3	14
8	5		7		4	
9	2		6		2	
10 - Люди самі повинні нести більше відповідальності за те, щоб себе забезпечити	4		10		5	
<i>Важко відповісти</i>	-	-	2	2	4	4
1 - Конкуренція це добре. Вона стимулює людей напружено працювати та розвивати нові ідеї	19	55	24	58	25	55
2	9		13		10	
3	15		13		12	
4	12		8		8	
5	17	25	12	16	15	20
6	8		4		5	
7	7	20	3	19	3	13
8	5		4		3	
9	3		3		2	
10 - Конкуренція шкідлива. Вона пробуджує в людях їхні найгірші якості	5		9		5	
<i>Важко відповісти</i>	-	-	7	7	12	13

## Сім'я та діти

**Перед Вами список якостей, які можна виховати у дітей в сім'ї. Які з них, якщо такі є, на Ваш погляд, є найбільш важливими? (Сума відповідей більше 100%, тому що респондент міг назвати декілька варіантів відповіді)**

	2006	1999	1996
Гарні манери		55	49
Незалежність	45	32	34
Працелюбність	87	88	83
Почуття відповідальності	74	75	66
Уява	19	11	11
Терпимість та увага до інших людей	61	65	61
Бережливість (бережне ставлення до грошей і речей)	57	50	49
Рішучість, наполегливість	53	46	42
Релігійність	22	18	20
Безкорисливість	24	15	19
Слухняність	46	35	38

Скажіть, будь-ласка, в нинішній час Ви...

	2006	1999	1996
Одружений/одружена	62	63	70
Живете разом з партнером, але не зареєстровані	4	0	2
Розлучені, тобто розлучення юридично оформлено, разом не живете	5	8	5
Живете окремо, але розлучення не оформлено	1	1	1
Удівець/удова	12	12	10
Неодружений/неодружена	16	15	10
<i>Немає відповіді</i>	-	1	2

Скільки дітей Ви маєте?

	2006	1999	1996
Немає дітей	23	19	16
Одна дитина	31	28	28
Дві дитини	37	39	44
Три та більше дітей	9	14	12

Якщо хтось скаже, що дитині для того, щоб рости щасливою, потрібний дім, де є батько і мати, Ви, скоріше, погодитеся з цим чи ні?

	2006	1999	1996
Скоріше, погоджуся	95	95	94
Скоріше, не погоджуся	5	3	4
<i>Важко відповісти</i>	-	2	2

Чи згодні Ви з таким твердженням: "Шлюб – це застарілий спосіб організації сім'ї"?

	2006	1999	1996
Згоден/на	17	17	16
Не згоден/на	83	77	78
<i>Важко відповісти</i>	-	6	6

Чи схвалюєте Ви, якщо жінка хоче мати дитину, але не бажає при цьому зав'язувати міцні стосунки з чоловіком?

	2006	1999	1996
Схвалюю	24	38	32
Не схвалюю	41	35	39
Залежить від обставин	35	22	25
<i>Важко відповісти</i>	-	5	4



**Наскільки Ви погоджуєтесь з твердженням  
"Бути домогосподаркою – це такий же спосіб реалізувати себе, як і працювати"?**

	2006	1999	1996
Повністю згоден/на	30	19	23
Скоріше, згоден/на	32	34	39
Скоріше, не згоден/на	28	36	27
Повністю не згоден/на	10	3	3
<i>Важко відповісти</i>	-	8	8

### Гендерний паритет

**Коли робочих місць недостатньо,  
чоловіки повинні мати більше прав на роботу, ніж жінки**

	2006	1999	1996
Згоден/на	30	29	35
Ні те, ні інше	25	9	15
Не згоден/на	45	56	42
<i>Важко відповісти</i>	-	6	8

**Наскільки Ви погоджуєтесь з твердженням  
"Загалом, чоловік кращий політичний лідер, ніж жінка"?**

	2006	1996
Повністю згоден/на	29	20
Скоріше, згоден/на	32	34
Скоріше, не згоден/на	29	26
Повністю не згоден/на	10	4
<i>Важко відповісти</i>	-	16

**Наскільки Ви погоджуєтесь з твердженням  
"Вища освіта важлива як для хлопця, так і для дівчини"?**

	2006	1996
Повністю згоден/на	69	11
Скоріше, згоден/на	23	20
Скоріше, не згоден/на	6	42
Повністю не згоден/на	2	13
<i>Важко відповісти</i>	-	14

## Громадська та політична активність

**Наскільки Ви пишаєтесь тим, що Ви громадянин України?**

	2006	1999	1996
Дуже пишаюся	17	23	23
Скоріше, пишаюся	52	35	38
Скоріше, не пишаюся	23	25	18
Зовсім не пишаюся	7	13	11
Я не громадянин України	-	-	0
<i>Важко відповісти, не знаю</i>	<i>1</i>	<i>4</i>	<i>10</i>

**Ми всі сподіваємося, що війни більше не буде. Але якщо б раптом вона все-таки сталася, чи готові Ви воювати за свою країну?**

	2006	1999	1996
Так	51	55	59
Ні	38	20	11
<i>Важко відповісти, не знаю, немає відповіді</i>	<i>11</i>	<i>25</i>	<i>30</i>

**Деякі люди відчувають, що вони незалежні у виборі і самі визначають свій життєвий шлях, інші ж – що вони ніяк реально не впливають на те, що з ними відбувається.**

	2006		1999		1996	
1 - Зовсім не впливаю	3	17	8	29	10	32
2	2		7		5	
3	5		6		9	
4	7		8		8	
5	14	27	21	30	18	27
6	13		9		9	
7	16	55	8	30	8	27
8	20		10		10	
9	10		4		5	
10 - Суттєво впливаю	9		8		4	
<i>Важко відповісти</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>11</i>	<i>11</i>	<i>14</i>	<i>14</i>

**Я зараз зачитаю список деяких організацій (об'єднань). Скажіть, будь ласка, чи Ви є активним або не активним членом у діяльності організацій (об'єднань)?\***

	2006			1996		
	Активний член	Неактивний член	Не є членом організації	Активний член	Неактивний член	Не є членом організації
Релігійні або церковні організації	15	18	77	2	7	91
Спортивні організації або організації, пов'язані з проведенням дозвілля	9	6	85	2	3	95
Організації, пов'язані з освітою, мистецтвом, музикою, культурною діяльністю	8	6	86	2	3	95
Профспілки	16	4	80	3	30	67
Політичні партії або групи	8	3	89	1	1	98
Організації з охорони навколишнього середовища, екологічні організації та організації із захисту тварин	5	2	93	1	1	98
Творчі, професійні об'єднання, спілки	6	2	92	1	2	97
Благодійні організації	6	2	92	1	1	98
Організація споживачів	5	1	94			
Діяльність за місцем проживання, пов'язана із соціальною допомогою (бідним, літнім людям, інвалідам, соціально незахищеним особам, ВЛІ-інфікованим тощо)	7	3	90			
Молодіжні організації, наприклад, скаути, наставники, молодіжні клуби та ін.	5	2	93			
Жіночі організації та групи	4	2	94			
Інші організації та групи	2	1	97		0,4	

\* В 1999 р. по-іншому було поставлене запитання.

**Обговорюючи політичні проблеми, люди використовують слова "лівий" і "правий". Виходячи з цього, як Ви визначили б свої погляди, орієнтуючись на цю шкалу.**

	2006		1999		1996	
1 - Лівий	4	18	4	16	2	13
2	2		2		2	
3	5		6		5	
4	7		4		4	
5	36	55	20	27	21	26
6	19		7		5	
7	10		4		5	
8	9	26	7	20	5	14
9	3		4		2	
10 - Правий	4		5		2	
<i>Важко відповісти</i>	1	1	32	32	33	33
<i>Відмова від відповіді</i>	-	-	5	5	14	14

# МОНІТОРІНГ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ

Скажіть, будь-ласка, наскільки Ви цікавитесь політикою?

	2006	1999	1996
Дуже цікавлюся	9	11	6
Скоріше, цікавлюся	47	31	33
Скоріше, не цікавлюся	32	42	39
Зовсім не цікавлюся	12	15	19
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	-	1	3

Чи брали Ви коли-небудь участь у таких діях, чи могли б узяти участь або ні, за певних обставин не стали б брати участі в них?

	2006	1999	1996
<b>Підписання петицій</b>			
Взяв/ла би участь	16	13	12
Міг/могла би взяти участь	26	32	30
Ніколи не брав/ла би участі	58	45	46
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	1	10	12
<b>Участь у бойкотах</b>			
Взяв/ла би участь	6	5	4
Міг/могла би взяти участь	18	22	17
Ніколи не брав/ла би участі	76	62	66
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	-	11	13
<b>Участь у дозволених демонстраціях</b>			
Взяв/ла би участь	18	17	16
Міг/могла би взяти участь	29	31	31
Ніколи не брав/ла би участі	53	43	43
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	-	9	10
<b>Участь у недозволених страйках</b>			
Взяв/ла би участь	6	3	2
Міг/могла би взяти участь	13	14	8
Ніколи не брав/ла би участі	81	72	76
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	-	11	14
<b>Захоплення будинків та підприємств</b>			
Взяв/ла би участь		1	1
Міг/могла би взяти участь		5	4
Ніколи не брав/ла би участі		85	84
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>		9	11

## Якою мовою зазвичай Ви спілкуєтесь удома?

	2006	1996
Російською	43	42
Українською	40	56
Російською і українською	15	(не пропонувалося)
Іншою	1	1
<i>Немає відповіді</i>	1	1

## Довіра

**Я назву Вам деякі організації та громадські інституції. Скажіть, наскільки Ви довіряєте кожній з них: повністю довіряєте, деякою мірою довіряєте, не дуже довіряєте або зовсім не довіряєте?**

	2006	1999	1996
<b>Церква</b>			
Повністю довіряю	24	27	26
Деякою мірою довіряю	41	35	35
Не дуже довіряю	20	20	21
Зовсім не довіряю	10	12	9
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	5	7	9
<b>Збройні сили</b>			
Повністю довіряю	10	20	18
Деякою мірою довіряю	43	45	45
Не дуже довіряю	30	22	22
Зовсім не довіряю	12	7	7
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	5	6	8
<b>Преса</b>			
Повністю довіряю	4	7	4
Деякою мірою довіряю	43	37	37
Не дуже довіряю	36	36	40
Зовсім не довіряю	15	15	13
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	2	5	6
<b>Телебачення</b>			
Повністю довіряю	7		5
Деякою мірою довіряю	48		41
Не дуже довіряю	32		38
Зовсім не довіряю	11		11
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	2		5
<b>Профспілки</b>			
Повністю довіряю	3	6	4
Деякою мірою довіряю	29	27	30
Не дуже довіряю	31	35	33
Зовсім не довіряю	23	21	21
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	14	11	12

# МОНІТОРІНГ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ

	2006	1999	1996
<b>Міліція</b>			
Повністю довіряю	3	6	5
Деякою мірою довіряю	28	25	31
Не дуже довіряю	36	35	35
Зовсім не довіряю	28	31	24
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	4	3	5
<b>Система правосуддя</b>			
Повністю довіряю	3	5	7
Деякою мірою довіряю	25	26	34
Не дуже довіряю	36	36	36
Зовсім не довіряю	29	27	16
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	7	6	7
<b>Президент України</b>			
Повністю довіряю	6	11	12
Деякою мірою довіряю	33	30	39
Не дуже довіряю	27	28	23
Зовсім не довіряю	26	24	17
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	8	7	9
<b>Кабінет Міністрів України (Уряд)</b>			
Повністю довіряю	3	5	5
Деякою мірою довіряю	29	23	35
Не дуже довіряю	34	36	33
Зовсім не довіряю	28	27	19
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	6	9	8
<b>Політичні партії</b>			
Повністю довіряю	1		2
Деякою мірою довіряю	17		16
Не дуже довіряю	36		36
Зовсім не довіряю	38		31
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	8		15
<b>Верховна Рада України (Парламент)</b>			
Повністю довіряю	2	4	4
Деякою мірою довіряю	22	21	30
Не дуже довіряю	36	37	34
Зовсім не довіряю	33	31	22
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	7	7	10
<b>Державні установи (служби)</b>			
Повністю довіряю	2	4	4
Деякою мірою довіряю	30	30	32
Не дуже довіряю	35	37	35
Зовсім не довіряю	21	18	14
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	12	11	15

	2006	1999	1996
<b>Великі компанії</b>			
Повністю довіряю	2	2	5
Деякою мірою довіряю	22	13	38
Не дуже довіряю	32	29	23
Зовсім не довіряю	25	29	9
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	19	27	25
<b>Екологічні організації</b>			
Повністю довіряю	3		11
Деякою мірою довіряю	37		34
Не дуже довіряю	27		16
Зовсім не довіряю	17		7
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	15		32
<b>Жіночі організації</b>			
Повністю довіряю	5		9
Деякою мірою довіряю	32		30
Не дуже довіряю	23		15
Зовсім не довіряю	17		8
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	23		38
<b>Європейський Союз</b>			
Повністю довіряю	6	5	6
Деякою мірою довіряю	34	23	31
Не дуже довіряю	20	20	14
Зовсім не довіряю	20	15	7
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	20	37	42
<b>Організація Об'єднаних Націй (ООН)</b>			
Повністю довіряю	6	9	10
Деякою мірою довіряю	33	27	34
Не дуже довіряю	18	16	14
Зовсім не довіряю	21	13	6
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	22	35	36

## Зайнятість, праця, економічна поведінка

**Чи погоджуєтесь Ви з твердженням "Коли робочих місць недостатньо, потрібно віддавати перевагу громадянам України перед іммігрантами"?**

	2006	1999	1996
Згоден/на	71	65	56
Ні те, ні інше	19	6	11
Не згоден/на	10	22	19
<i>Важко відповісти</i>	-	7	14

# МОНІТОРІНГ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ

**Чи погоджуєтесь Ви з твердженням "Коли робочих місць недостатньо, потрібно віддавати перевагу місцевим жителям перед тими, які приїхали з інших регіонів"?**

	2006	1999	1996
Згоден/на	62	64	
Ні те, ні інше	25	7	
Не згоден/на	13	22	
<i>Важко відповісти</i>	-	7	

**Незалежно від того, шукаєте Ви роботу чи ні, скажіть, яку одну з цих умов Ви б обрали в першу чергу, якщо б шукали роботу? А яким би був Ваш другий вибір?**

	2006			1996		
	1-й вибір	2-й вибір	Разом	1-й вибір	2-й вибір	Разом
Гарний оклад, такий, щоб Ви могли не турбуватися про гроші	51	29	80	53	28	81
Надійна робота, без ризику її втратити	26	28	54	18	33	51
Працювати з людьми, які Вам подобаються	8	21	29	11	19	30
Виконувати важливу роботу, яка приносить задоволення	14	22	36	15	16	31
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	1	0	1	3	4	7

**Хотілося б узнати Вашу думку з деяких питань. У кожній парі тверджень "1" означає, що Ви повністю згодні з наведеним твердженням, а "10" – Ви повністю згодні з твердженням протилежного змісту. Ви також можете обрати будь-яке число між ними. Як Ви визначили б Вашу точку зору на пропонованій 10-бальній шкалі?**

	2006		1996	
1 - 3 часом важка праця забезпечує краще життя	6	24	15	38
2	4		8	
3	8		8	
4	6		7	
5	14	24	16	22
6	10		6	
7	13	52	6	31
8	14		7	
9	9		5	
10 - Важка праця зазвичай не приносить успіху - це більше питання щастя і зв'язків	16		13	
<i>Важко відповісти</i>	-	-	9	9



	2006		1996	
1 - Люди можуть збагатитися тільки за рахунок збідніння інших	5	18	6	18
2	3		4	
3	6		4	
4	4		4	
5	10	18	10	15
6	8		5	
7	10		7	
8	16	64	10	57
9	11		10	
10 - Добробут кожного може зростати за рахунок зростання добробуту суспільства	27		30	
<i>Важко відповісти</i>	-	-	10	10

**Уявіть собі двох секретарок одного віку, які виконують практично одну і ту ж роботу, але одна з них отримує грошей набагато більше. Разом з тим, та секретарка, яка отримує більше, виконує свою роботу скоріше, ефективніше та надійніше. Як Ви вважаєте, справедливо чи ні, що ця секретарка отримує більше, ніж інша?**

	2006	1999	1996
Справедливо	89	88	82
Несправедливо	10	8	9
<i>Важко відповісти</i>	1	4	9

**Зараз запитання про людей з інших країн, які приїждять у нашу країну працювати. Як Ви вважаєте, що з нижчепереліченого повинен робити Уряд?**

	2006	1999	1996
Дозволити приїжджати всім, хто бажає працювати в нашій країні	15	9	18
Дозволити людям приїжджати тільки в тому випадку, якщо є для них робота	49	39	48
Суворо обмежити кількість іноземних громадян, які приїжджають до нашої країни	23	25	17
Заборонити людям з інших країн приїжджати працювати до нашої країни	7	16	6
<i>Важко відповісти, не знаю</i>	6	11	11

**Чи працюєте Ви в даний час?**

**Якщо "так", скільки годин на тиждень Ви зайняті на своїй основній роботі?**

**Якщо Ви маєте декілька робіт, вкажіть тільки основне місце роботи.**

		2006	1999	1996
<b>Так</b>		<b>53</b>	<b>51</b>	<b>56</b>
	Найманий працівник з повною зайнятістю (30 та більше годин на тиждень)	38	39	-
	Найманий працівник з неповною зайнятістю (менше 30 годин на тиждень)	7	11	-
	Самозайнятий	8	1	-
<b>Ні</b>		<b>47</b>	<b>47</b>	<b>44</b>
	Пенсіонер	29	26	-
	Домогосподарка	5	5	-
	Студент/учень	6	5	-
	Безробітний	5	11	-
<b>Інше</b>		<b>-</b>	<b>2</b>	<b>-</b>

**На якій посаді Ви працюєте (працювали)?**

**Якщо Ви не працюєте зараз, то охарактеризуйте Ваше останнє основне місце роботи.**

	2006	1999	1996
Керівник/власник підприємства, організації з 10 і більше працівниками	3	2	2
Керівник/власник підприємства, організації з кількістю працівників менше 10	4	2	3
Висококваліфікований спеціаліст (адвокат, лікар, вчитель та ін.)	14	16	11
Спеціаліст середнього рівня (бухгалтер, адміністратор та ін.)	14	14	13
Службовець без кваліфікації	6	5	7
Майстер, виконроб, бригадир	4	3	2
Висококваліфікований робітник	6	5	7
Кваліфікований робітник	20	25	21
Некваліфікований робітник	10	13	18
Фермер	0	0	1
Робітник сільського господарства	8	8	5
Службовець, працівник служби безпеки	3	3	1
Ніколи не працював	8	0	2
<i>Важко відповісти</i>	-	2	-
<i>Немає відповіді</i>	-	2	9

**Наскільки Ви відчуваєте себе вільним, приймаючи рішення на своїй роботі?**  
**Використовуйте для відповіді шкалу, де "1" означає зовсім не відчуваю себе вільним,**  
**а "10" – відчуваю себе повністю вільним.**

Серед тих, хто працює або працював	2006		1996	
	N=1874 чол.		N=621 чол.	
1 - Повністю не задоволений/а	10	39	11	35
2	7		7	
3	11		11	
4	11		6	
5	17	28	19	25
6	11		6	
7	10	32	6	36
8	9		10	
9	5		6	
10 - Повністю задоволений/а	8		14	
<i>Немає відповіді</i>	1	1	1	1
<i>Важко відповісти</i>	-	-	4	4

**Чи є Ви людиною, яка отримує найбільший дохід у сім'ї?**

Серед усіх опитаних	2006	1999	1996
Так	49	50	55
Ні	43	48	42
<i>Питання не ставилося</i>	8	-	-
<i>Важко відповісти</i>	-	2	3

## Рівень життя

**Скажіть, наскільки Ви задоволені фінансовим становищем своєї родини,**  
**користуючись шкалою, де "1" означає, що Ви повністю не задоволені,**  
**а "10" – що Ви повністю задоволені?**

	2006		1996	
	1 - Повністю не задоволений/а	9	40	33
2	6	13		
3	12	18		
4	13	11		
5	16	29	11	15
6	13		4	
7	13	31	3	7
8	10		2	
9	6		1	
10 - Повністю задоволений/а	2		1	
<i>Важко відповісти</i>	-	-	3	3

# МОНІТОРІНГ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ

Це шкала доходів, і нам хотілося б знати, до якої групи належить Ваша сім'я, враховуючи всі зарплати, пенсії, матеріальні допомоги та інші надходження після відрахування податків. Визначтесь, будь ласка, за 10-бальною шкалою, де "1" – сім'я має дуже низький дохід, "10" – дуже високий.

	2006		1999		1996	
1 - Дуже низький	5	43	24	71	17	55
2	7		15		14	
3	15		18		13	
4	16		14		11	
5	21	36	17	22	9	14
6	15		5		5	
7	10	21	2	4	5	12
8	7		2		3	
9	3		0		2	
10 - Дуже високий	1		0		2	
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	-	-	3	3	19	19

## За останній рік Ваша сім'я...

	2006	1996
Заощадила гроші	22	5
Витрачала все, що отримувала	55	62
Витрачала деякі заощадження	14	9
Витрачала заощадження і позичала гроші	8	19
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	1	5

## Задоволеність життям та самопочуття

### У цілому, чи можете сказати, що Ви...

	2006	1999	1996
Дуже щасливий/а	10	6	5
Досить щасливий/а	60	40	41
Не дуже щасливий/а	27	40	41
Зовсім не щасливий/а	3	10	8
<i>Важко відповісти</i>	-	4	5

**Беручи до уваги всі обставини, оцініть, наскільки  
Ви задоволені своїм життям у цілому?  
Використайте для відповіді шкалу, де "1" означає, що Ви "не задоволені" своїм  
життя, а "10" означає, що Ви в цілому повністю "задоволені" своїм життям.**

	2006		1999		1996	
1 - Не задоволений (а)	4	23	16	46	18	57
2	3		9		10	
3	7		12		16	
4	9		9		13	
5	13	26	20	27	20	27
6	13		7		7	
7	17	51	8	25	5	13
8	19		8		4	
9	8		5		2	
10 - Задоволений (а)	7		4		2	
<i>Важко відповісти</i>	-	-	2	2	3	3

**Якщо говорити в цілому, як Ви вважаєте, більшості людей можна довіряти чи  
потрібно бути дуже обережним у стосунках з людьми?**

	2006	1999	1996
Більшості людей можна довіряти	29	26	29
Потрібно бути дуже обережним у стосунках з людьми	70	70	64
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	1	4	7

**Якщо умовно розподілити наше суспільство на п'ять соціальних прошарків "вищий",  
"вище середнього", "середній", "нижче середнього", "нижчий" –  
до якого Ви себе відносите?**

	2006	1996
Вищий	2	0
Вище середнього	10	3
Середній	52	42
Нижче середнього	29	34
Нижчий	7	17
<i>Важко відповісти</i>	-	4

**Наскільки зараз у нашій країні поважають права людини? Ви відчуваєте, що ...**

	2006	1999	1996
Права людини дуже поважаються	1	1	1
Поважаються достатньо	14	20	16
Не дуже поважаються	56	44	42
Не поважаються зовсім	28	30	37
<i>Важко відповісти, не знаю</i>	1	5	4

У цілому, як би Ви описали стан свого здоров'я у ці дні?  
Чи можете Ви сказати, що воно...

	2006	1996
Дуже гарне	6	3
Гарне	37	24
Посереднє	42	49
Погане	15	19
Дуже погане		4
Важко відповісти	-	1

Тут наведені різні групи людей.

Назвіть групи, з представниками яких Ви не хотіли б жити по сусідству?

	2006	1999	1996
Наркомани	96	88	88
Люди іншої національності	12	11	9
Люди із злочинним минулим	67	72	72
ВІЛ-інфіковані	56		
Хворі на СНІД	63	59	59
Іммігранти, іноземні працівники	19	15	13
Гомосексуалісти	66	66	65
Люди, які належать до іншої релігії	12		
Алкоголіки	89	79	77
Офіційно неодружені пари, які живуть разом	6		
Люди, які розмовляють іншою мовою	10		

## Екологічна культура

Я зачитаю два твердження, які іноді висловлюють люди при обговоренні проблем навколишнього середовища і економічного зростання. Оберіть одне з них, яке в найбільшій мірі відповідає Вашій особистій точці зору.

	2006	1996
Захисту навколишнього середовища повинно бути відведена першорядна роль, навіть якщо це призводить до затримки економічного зростання і втрати робочих місць	52	45
Економічному зростанню і створенню нових робочих місць треба відводити першорядну роль, навіть коли це завдає деякої шкоди навколишньому середовищу	42	29
Інше	6	5
Важко відповісти	-	21

**Зараз я зачитаю Вам декілька тверджень про навколишнє середовище. Про кожне з них скажіть, будь ласка, наскільки Ви згодні з ним: повністю згоден/на, згоден/на, не згоден/на, повністю не згоден/на?**

	2006	1999	1996
<b>Я б віддав/ла частку доходу, якби була впевненість, що гроші будуть використані за призначенням для попередження забруднення навколишнього середовища</b>			
Повністю згоден/на	20	12	
Скоріше, згоден/на	35	32	
Скоріше, не згоден/на	30	39	
Повністю не згоден/на	15	6	
<i>Важко відповісти</i>	-	11	
<b>Я б погодився/лася на збільшення податку, якщо б була впевненість в тому, що гроші будуть використані за призначенням для попередження забруднення навколишнього середовища</b>			
Повністю згоден/на	16	20	9
Скоріше, згоден/на	34	37	35
Скоріше, не згоден/на	32	30	30
Повністю не згоден/на	18	4	6
<i>Важко відповісти</i>	-	9	20
<b>Уряд повинен зменшити екологічне забруднення, але це не повинно коштувати мені ніяких грошей</b>			
Повністю згоден/на	57	37	
Скоріше, згоден/на	24	36	
Скоріше, не згоден/на	15	16	
Повністю не згоден/на	4	1	
<i>Важко відповісти</i>	-	10	

## Релігія

**А зараз давайте звернемося до іншої теми.  
Як часто Ви роздумуєте про значення та сенс життя?**

	2006	1999	1996
Часто	32	50	41
Іноді	42	36	31
Рідко	22	10	19
Ніколи	4	3	4
<i>Важко відповісти</i>	-	1	5

## Чи сповідуете Ви яку-небудь релігію? Якщо так, то яку саме?

		2006	1999	1996
Ні, не сповідую ніяку релігію		23	43	32
Так:		77	56	64
	Католицизм	6,5		6
	Протестантизм	2		0,4
	Православ'я	66		56
	Лудаїзм	0,2		0,1
	Іслам	0,2		0,2
	Індуїзм	0,1		0,1
	Буддизм	0		0,1
	Інше	2		1,1
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>		-	1	4

## Не враховуючи вінчання, похорону та хрещення, як часто Ви відвідуєте релігійні служби зараз?

	2006	1999	1996
Частіше ніж раз на тиждень	2	3	2
Раз на тиждень	10	7	8
Раз на місяць	13	8	7
На релігійні свята	34	22	24
На Різдво і Пасху	-	15	-
Раз на рік	13	7	13
Рідше ніж раз на рік	9	8	11
Ніколи, майже ніколи	19	30	32
<i>Важко відповісти</i>	-	-	3

## Незалежно від того, відвідуєте Ви церкву чи ні, чи можете сказати, що Ви...

	2006	1999	1996
Віруючий/а	83	67	58
Невіруючий/а	13	20	27
Переконаний/а атеїст/ка	4	3	4
<i>Важко відповісти</i>	-	10	11

## Говорячи загалом, як Ви вважаєте, чи дає Ваша релігія адекватні відповіді на запитання з нижче названих проблем?

	2006	1999
<b>Проблеми моральності і моралі</b>		
Так	76	62
Ні	24	16
<i>Важко відповісти</i>	-	19
<i>Немає відповіді, відмова від відповіді</i>	-	3



	2006	1999
<b>Проблеми сімейного життя</b>		
Так	60	47
Ні	40	27
<i>Важко відповісти</i>	-	23
<i>Немає відповіді, відмова від відповіді</i>	-	3
<b>Духовні потреби людини</b>		
Так	76	63
Ні	24	14
<i>Важко відповісти</i>	-	20
<i>Немає відповіді, відмова від відповіді</i>	-	3
<b>Соціальні проблеми, які постали перед нашою країною зараз</b>		
Так	34	20
Ні	66	47
<i>Важко відповісти</i>	-	30
<i>Немає відповіді, відмова від відповіді</i>	-	3

**Наскільки важливий Бог у Вашому житті? Будь ласка, використайте для відповіді шкалу, де "10" означає "дуже важливий", а "1" – "зовсім не важливий"**

	2006		1999		1996	
1 - Зовсім не важливий	5	17	12	27	13	31
2	3		4		6	
3	5		7		6	
4	4		4		6	
5	10	20	14	20	15	20
6	10		6		5	
7	12	63	6	45	6	43
8	14		10		8	
9	10		6		8	
10 - Дуже важливий	27		23		21	
<i>Важко відповісти</i>	-	-	8	8	6	6

**Чи приділяєте Ви якийсь час молитві, медитації, спогляданню або чомусь подібному?**

	2006	1999
Так	50	47
Ні	45	48
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	5	5

# МОНІТОРІНГ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ

Наскільки Ви згодні або не згодні з кожним з таких тверджень?

	2006	1999
<b>Політики, які не віряють у Бога, не повинні бути при владі</b>		
Повністю згоден/на	15	12
Скоріше, згоден/на	19	17
Наскільки згоден/на, настільки й не згоден/на	34	19
Скоріше, не згоден/на	20	37
Повністю не згоден/на	12	3
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	-	12
<b>Релігійні лідери не повинні впливати на те, як люди голосують на виборах</b>		
Повністю згоден/на	42	22
Скоріше, згоден/на	26	52
Наскільки згоден/на, настільки й не згоден/на	21	8
Скоріше, не згоден/на	7	7
Повністю не згоден/на	4	0
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	-	11
<b>Для України було б краще, якщо б при владі перебувало більше істинно віруючих людей</b>		
Повністю згоден/на	23	18
Скоріше, згоден/на	26	29
Наскільки згоден/на, настільки й не згоден/на	33	19
Скоріше, не згоден/на	12	18
Повністю не згоден/на	6	1
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	-	15
<b>Релігійні лідери не повинні впливати на державну політику</b>		
Повністю згоден/на	37	17
Скоріше, згоден/на	26	44
Наскільки згоден/на, настільки й не згоден/на	24	13
Скоріше, не згоден/на	8	10
Повністю не згоден/на	5	0
<i>Важко відповісти, немає відповіді</i>	-	16

## Ставлення до суспільних норм

Використовуючи 10-бальну шкалу, де "1" – "ніколи не виправдано", а "10" – "завжди виправдано", скажіть відносно кожного твердження, чи може це бути завжди виправдано, ніколи не може бути виправдано або ж Ваша думка лежить між цими оцінками?

	2006	1999	1996
<b>Отримання державної допомоги, на яку Ви не маєте права</b>			
1 - Ніколи не виправдано	31	44	36
2	10	12	11
3	13	10	9
4	9	7	5
5	13	7	9
6	7	3	2
7	7	3	2
8	5	3	2
9	3	1	3
10 - Завжди виправдано	2	3	5
<i>Важко відповісти, відмова від відповіді</i>	-	7	16
<b>Прізд без оплати в громадському транспорті</b>			
1 - Ніколи не виправдано	28	32	26
2	12	5	8
3	12	9	8
4	10	8	7
5	13	15	15
6	7	6	5
75	6	6	5
8	5	7	5
9	3	4	3
10 - Завжди виправдано	4	4	10
<i>Важко відповісти, відмова від відповіді</i>	-	4	8
<b>Несплата податків, якщо є така можливість</b>			
1 - Ніколи не виправдано	35	38	37
2	12	6	10
3	11	10	9
4	10	6	4
5	11	10	11
6	6	4	3
7	5	5	3
8	5	5	4
9	2	3	2
10 - Завжди виправдано	3	4	6
<i>Важко відповісти, відмова від відповіді</i>	-	7	11

# МОНІТОРІНГ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ

	2006		1999		1996	
<b>Отримання хабара, використовуючи службове становище</b>						
1 - Ніколи не виправдано	54	82	62	85	68	84
2	11		11		9	
3	11		7		5	
4	6		5		2	
5	7	11	6	8	5	7
6	4		2		2	
7	3	7	2	4	1	5
8	2		1		1	
9	1		0		1	
10 - Завжди виправдано	1		1		2	
<i>Важко відповісти, відмова від відповіді</i>	-	-	3	3	4	4
<b>Гомосексуалізм</b>						
1 - Ніколи не виправдано	55	78	65	72	31	73
2	8		3		5	
3	8		2		4	
4	7		2		3	
5	11	15	9	12	7	9
6	4		3		2	
7	3	7	1	8	1	4
8	2		2		1	
9	1		2		1	
10 - Завжди виправдано	1		3		1	
<i>Важко відповісти, відмова від відповіді</i>	-	-	8	8	14	14
<b>Проституція</b>						
1 - Ніколи не виправдано	55	80	65	83	61	76
2	9		8		7	
3	10		6		5	
4	6		4		3	
5	9	13	7	9	9	11
6	4		2		2	
7	3	7	1	4	2	5
8	2		1		1	
9	1		1		1	
10 - Завжди виправдано	1		1		1	
<i>Важко відповісти, відмова від відповіді</i>	-	-	4	4	8	8
<b>Аборт</b>						
1 - Ніколи не виправдано	31	56	30	50	24	40
2	8		6		3	
3	8		7		7	
4	9		7		6	
5	19	27	22	28	22	28
6	8		6		6	
7	5	17	4	14	5	16
8	6		4		5	
9	3		3		2	
10 - Завжди виправдано	3		3		4	
<i>Важко відповісти, відмова від відповіді</i>	-	-	8	8	16	16

	2006		1999		1996	
<b>Розлучення</b>						
1 - Ніколи не виправдано	17	39	22	38	15	29
2	4		4		3	
3	8		6		6	
4	10		6		5	
5	26	37	28	37	29	36
6	11		9		7	
7	7	24	5	19	6	21
8	7		5		5	
9	4		4		4	
10 - Завжди виправдано	6		5		6	
<i>Важко відповісти, відмова від відповіді</i>	-	-	6	6	14	14
<b>Евтаназія, тобто умертвіння невиліковного хворого з його дозволу</b>						
1 - Ніколи не виправдано	30	51	26	37	26	34
2	8		5		4	
3	8		4		4	
4	5		2		0	
5	20	27	9	13	12	17
6	7		4		5	
7	7	22	6	36	4	27
8	5		7		6	
9	3		6		5	
10 - Завжди виправдано	7		17		12	
<i>Важко відповісти, відмова від відповіді</i>	-	-	14	14	22	22
<b>Самогубство</b>						
1 - Ніколи не виправдано	66	88	69	83	61	76
2	10		8		8	
3	7		4		5	
4	5		2		2	
5	6	8	5	7	8	9
6	2		2		1	
7	1	4	1	4	1	4
8	1		1		1	
9	1		1		1	
10 - Завжди виправдано	1		1		1	
<i>Важко відповісти, відмова від відповіді</i>	-	-	6	6	11	11
<b>Крадіжка особистого транспорту</b>						
1 - Ніколи не виправдано	70	91	81	96		
2	11		9			
3	7		4			
4	3		2			
5	4	6	1	1,3		
6	2		0,3			
7	1	3	0,4	1,7		
8	1		0,2			
9	1		0,1			
10 - Завжди виправдано	0		1			
<i>Важко відповісти, відмова від відповіді</i>	-	-	1	1		

# МОНІТОРІНГ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ

	2006		1999		1996
<b>Викидання сміття у громадському місці</b>					
1 - Ніколи не виправдано	60	88	65	88	
2	11		9		
3	10		8		
4	7		6		
5	6	8	6	8	
6	2		2		
7	2	4	1	3	
8	1		1		
9	1		0		
10 - Завжди виправдано	0		1		
<i>Важко відповісти, відмова від відповіді</i>	-	-	1	1	
<b>Керування автомобілем у нетверезому стані</b>					
1 - Ніколи не виправдано	67	90	72	94	
2	10		12		
3	8		7		
4	5		3		
5	4	6	3	4	
6	2		1		
7	1	4	0	1	
8	1		0,5		
9	1		0		
10 - Завжди виправдано	1		0,5		
<i>Важко відповісти, відмова від відповіді</i>	-	-	1	1	
<b>Перевищення дозволеної швидкості в населених пунктах</b>					
1 - Ніколи не виправдано	60	86	56	82	
2	11		11		
3	9		10		
4	6		5		
5	5	9	7	10	
6	4		3		
7	2	5	2	5	
8	2		2		
9	1		1		
10 - Завжди виправдано	0		0		
<i>Важко відповісти, відмова від відповіді</i>	-	-	3	3	